

Projekt

z dnia 27 lutego 2025 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY GMINY SOŚNIE**

z dnia 6 marca 2025 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej
i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Sośnie na lata 2025-2031**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.), art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1673 ze zm.) Rada Gminy Sośnie uchwala, co następuje:

- § 1. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Sośnie na lata 2025-2031, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Sośnie.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy
Sośnie

Tomasz Chmielecki

Załącznik do uchwały Nr
Rady Gminy Sośnie
z dnia 6 marca 2025 r.

**Gminny Program Przeciwdziałania
Przemocy Domowej
oraz Ochrony Osób Doznających
Przemocy Domowej
w Gminie Sośnie na lata 2025-2031**

Sośnie, luty 2025 r.

Spis treści

I. Uwarunkowania prawne	3
1. Podstawa prawna	3-5
2. Zmiany prawne w systemie przeciwdziałania przemocy w 2023 roku	5-11
II. Charakterystyka zjawiska przemocy	11
1. Formy przemocy	11-14
2. Rodzaje przemocy domowej	15
3. Mechanizmy przemocy domowej	15-16
III. Analiza zjawiska przemocy w świetle źródeł zastanych w Gminie Sośnie	16
1. Przeciwdziałanie przemocy domowej	16-19
A. Analiza SWOT	19-20
B. Adresaci Programu	20
C. Realizatorzy Programu	20-21
D. Cele i zadania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Sośnie na lata 2025 -2031	21-24
IV. Finansowanie, monitoring oraz realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Sośnie na lata 2025-2031	24-25

I. Uwarunkowania prawne

1. Podstawa prawna

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2025-2031 w Gminie Sośnie został opracowany zgodnie z dyspozycją art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej - z uwzględnieniem nowelizacji wprowadzonej na mocy ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 535), która obowiązuje w zasadniczej części od 22 czerwca 2023 r.

W myśl art. 6. ust. 2 pkt 2-4 podanej ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, do pozostałych zadań własnych gminy należy:

- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową,
- zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia,
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Ponadto w niniejszym dokumencie uwzględniono podstawowe akty prawne, które współtworzą polski system przeciwdziałania przemocy domowej, czyli w szczególności:

- Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. nr 78 poz. 483 ze zm.),
- ustawę z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2809),
- ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 17 ze zm.),
- ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 46),
- ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny wykonawczy (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 706 ze zm.),
- ustawę z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1568 ze zm.),
- ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1673),

- ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 ze zm.),
- ustawę z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 145 ze zm.),
- ustawę z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 12),
- ustawę z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 725),
- ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151),
- ustawę z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 978 ze zm.),
- ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939),
- ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 750 ze zm.),
- ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1491 ze zm.),
- ustawę z dnia 26 stycznia 1984 r. - Prawo prasowe (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1914),
- ustawę z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1722 ze zm.),
- ustawę z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.),
- ustawę z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 107 ze zm.),
- ustawę z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 566 ze zm.),
- ustawę z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 737 ze zm.),
- ustawę z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 986 ze zm.),
- uchwałę nr 205 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023 r. w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2025-2031 (M.P. z 2023 r. poz. 1232),

- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023 r. poz. 1870).

2. Zmiany prawne w systemie przeciwdziałania przemocy w 2023 roku

Od dnia 22 czerwca 2023 r. w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, obowiązuje nowa i rozbudowana w stosunku do poprzedniej definicja legalna przemocy domowej, przez którą rozumie się: „jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- a. narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b. naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- c. powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- d. ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e. istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej” (art. 2 ust. 1 pkt 1).

Natomiast w myśl nowej definicji, osoba doznająca przemocy domowej to:

- a. małżonek, także w przypadku, gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- b. wstępni i zstępni oraz ich małżonkowie,
- c. rodzeństwo oraz ich wstępni, zstępni i ich małżonkowie,
- d. osoby pozostające w stosunku przysposobienia i jej małżonek oraz ich wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- e. osoby pozostające obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- f. osoby wspólnie zamieszkujące i gospodarujące oraz ich wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,

- g. osoby pozostające obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,
- h. małoletni

- wobec których jest stosowana przemoc domowa.

Przez osobę doznającą przemocy domowej należy także rozumieć małoletniego, będącego świadkiem przemocy domowej wobec osób, o których mowa wyżej.

Świadek przemocy domowej - należy przez to rozumieć osobę, która posiada wiedzę na temat stosowania przemocy domowej lub widziała akt przemocy domowej.

Osoba stosująca przemoc domową to osoba pełnoletnia, która dopuszcza się przemocy domowej wobec osób, o których mowa w pkt 2 (wyżej).

Zmiany dotkną m.in. jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, pracowników socjalnych, asystentów rodziny, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty, ochrony zdrowia oraz organizacji pozarządowych i kuratorów sądowych.

Ponadto nowelizacja wprowadziła zmiany w organizacji i funkcjonowaniu Zespołów Interdyscyplinarnych, a w miejsce grup roboczych są powoływane grupy diagnostyczno-pomocowe.

Do zadań ZI należy tworzenie warunków umożliwiających realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz integrowanie i koordynowanie działań podmiotów o których mowa w art. 9 a ust. 3-5, w szczególności przez:

1. *diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym,*
2. *inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom,*
3. *inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową,*
4. *opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej,*
5. *rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,*
6. *powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań,*

7. *monitorowanie procedury „Niebieskie Karty”,*
8. *przekazywanie informacji, o której mowa w art. 9e ust. 3 oraz dokumentacji, o której mowa w art. 9c ust. 5 a,*
9. *kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową,*
10. *składanie, na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej, zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy.*

Grupy diagnostyczno-pomocowe są powoływane przez ZI niezwłocznie, nie później niż w terminie 3 dni od dnia otrzymania zgłoszenia o podejrzeniu wystąpienia przemocy domowej.

W skład grupy diagnostyczno-pomocowej wchodzi: pracownik socjalny jednostki organizacyjnej pomocy społecznej oraz funkcjonariusz Policji. W sprawach osób stosujących przemoc domową, pozostających pod dozorem lub nadzorem kuratora sądowego, w skład grupy wchodzi także zawodowy kurator sądowy lub wskazany przez kierownika zespołu kuratorskiej służby sądowej społeczny kurator sądowy. W sprawach żołnierzy pełniących czynną służbę wojskową stosujących przemoc domową w skład grupy diagnostyczno-pomocowej wchodzi także żołnierz Żandarmerii Wojskowej. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, zwłaszcza gdy udział żołnierza Żandarmerii Wojskowej nie jest możliwy, w skład grupy diagnostyczno-pomocowej może wchodzić inna osoba wskazana przez przełożonego osoby stosującej przemoc domową lub jej przełożony. Oprócz powyższych osób mogą to być jeszcze:

1. pracownik socjalny specjalistycznego ośrodka wsparcia dla osób doznających przemocy domowej,
2. asystent rodziny,
3. nauczyciel wychowawca będący wychowawcą klasy lub nauczyciel znający sytuację domową małoletniego,
4. osoba wykonująca zawód medyczny, w tym lekarz, pielęgniarka, położna lub ratownik medyczny,
5. przedstawiciel GKRPA,
6. pedagog, psycholog lub terapeuta (będący przedstawicielem jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, GKRPA, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, ngo).

W szczególnie uzasadnionych przypadkach, zwłaszcza gdy udział żołnierza ŻW nie jest możliwy, w skład grupy diagnostyczno-pomocowej może wchodzić:

- inna osoba wskazana przez przełożonego osoby stosującej przemoc domową lub
- jej przełożony.

Zadania dla grup diagnostyczno-pomocowych:

1. *dokonanie, na podstawie procedury „Niebieskie Karty”, oceny sytuacji domowej osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową,*
2. *realizacja procedury „Niebieskie Karty” w przypadku potwierdzenia podejrzenia wystąpienia przemocy domowej, zwłaszcza w sytuacji wystąpienia ryzyka zagrożenia życia lub zdrowia,*
3. *zawiadomienie osoby podejrzanej o stosowanie przemocy domowej o wszczęciu procedury „Niebieskie Karty” pod jej nieobecność,*
4. *realizacja działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową,*
5. *występowanie do ZI z wnioskiem o skierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową albo w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową,*
6. *występowanie do ZI z wnioskiem o złożenie zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66 c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń,*
7. *monitorowanie sytuacji osób doznających przemocy domowej, a także zagrożonych wystąpieniem przemocy domowej, w tym również po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty”,*
8. *zakończenie procedury „Niebieskie Karty”,*
9. *dokumentowanie podejmowanych działań, stanowiących podstawę:*
 - a. *uznania braku zasadności wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”,*
 - b. *wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”,*
10. *informowanie przewodniczącego ZI o efektach podjętych działań w ramach procedury „Niebieskie Karty”.*

Nowelizacja ma też na celu rozwój oddziaływań skierowanych do osób stosujących przemoc domową.

Zmiany dotyczą również procedury „Niebieskie Karty”, między innymi wprowadzono jako zasadę realizację procedury według miejsca zamieszkania osoby doznającej przemocy domowej. Obowiązkiem grupy diagnostyczno-pomocowej jest zawiadomienie osoby podejrzanej o stosowanie przemocy domowej o wszczęciu procedury „Niebieskie Karty” pod jej nieobecność. Wprowadzono zasadę, że jeżeli realizacja procedury „Niebieskie Karty” napotyka trudności, każdemu członkowi grupy diagnostyczno-pomocowej przysługuje prawo wystąpienia do wojewody z wnioskiem o wskazanie innej gminy właściwej.

Zakończenie procedury „Niebieskie Karty” nastąpi w przypadku ustania przemocy domowej i uzasadnionego przypuszczenia, że zaprzestano dalszego stosowania przemocy (lub rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań).

Dodatkowo wprowadzono obowiązek monitorowania sytuacji osób uczestniczących w procedurze NK przez okres 9 miesięcy po jej zakończeniu.

Nowe wymogi wobec osób kierujących specjalistycznymi ośrodkami wsparcia dla osób doznających przemocy domowej:

Art. 6a. Osoby kierujące specjalistycznymi ośrodkami wsparcia dla osób doznających przemocy domowej są obowiązane posiadać specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej oraz:

- 1. co najmniej 3-letni staż pracy w instytucjach lub placówkach realizujących zadania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, lub*
- 2. co najmniej 3-letni staż pracy w pomocy społecznej, w tym co najmniej roczny staż pracy w instytucjach lub placówkach realizujących zadania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.*

Ustawa z dnia 13 stycznia 2023 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw poszerzył od połowy sierpnia 2023 r. katalog zakazów wobec osób stosujących przemoc, który obejmuje również:

- zakaz zbliżania się do osoby dotkniętej przemocą** - gdy osoba stosująca przemoc domową swoim zachowaniem polegającym na stosowaniu przemocy domowej stwarza zagrożenie dla życia lub zdrowia osoby dotkniętej tą przemocą,

- **zakaz kontaktowania się z osobą dotkniętą przemocą** - gdy osoba stosująca przemoc domową swoim zachowaniem polegającym na stosowaniu przemocy domowej stwarza zagrożenie dla życia lub zdrowia osoby dotkniętej tą przemocą, a także gdy osoba stosująca przemoc domową nęka ją za pomocą środków komunikacji elektronicznej na odległość, wzbudzając u niej uzasadnione okolicznościami poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia lub istotnie narusza jej prywatność,
- **zakaz wstępu na teren** szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, lub obiektu sportowego, do których uczęszcza osoba dotknięta przemocą domową, miejsca pracy lub innego miejsca, w którym zwykle lub regularnie przebywa osoba dotknięta przemocą domową, i przebywania na tym terenie - jeżeli osoba dotknięta przemocą domową uczęszcza do szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, uprawia sport lub pracuje.

Nowelizacja stanowi zatem uzupełnienie rozwiązań z 2020 r. pod postacią tzw. „Ustawy Antyprzemocowej”, która wprowadziła do porządku prawnego uprawnienie do wydawania wobec osoby stosującej przemoc domową nakazu opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazu zbliżania się do tego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia.

Wszystkie powyższe zakazy wobec osoby stosującej przemoc domową mogą być wydane przez:

- Policję lub Żandarmerię Wojskową,
- sąd - postanowieniem o udzielenie zabezpieczenia,
- sąd - postanowieniem o zobowiązaniu do opuszczenia mieszkania lub zakazie zbliżania się do niego, o zakazie zbliżenia się do osoby dotkniętej przemocą, kontaktowania się z nią, lub wstępu do miejsc, w których ta osoba przebywa.

Jedną z kolejnych zmian prawnych znaczących z punktu widzenia celów niniejszego Programu jest ta, wprowadzona przez ustawę z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1606), która wejdzie w życie - w zasadniczej części - 15 lutego 2024 r.

W myśl tej nowelizacji w art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej dodano punkt 4a i 4b oraz ust. 8, co oznacza zmiany w procedurze zapewniania dziecku ochrony przed przemocą domową przez pracownika socjalnego. Przed podjęciem decyzji o interwencji na

podstawie art. 12a pracownik socjalny w uzgodnieniu z funkcjonariuszem Policji, a także lekarzem, ratownikiem medycznym lub pielęgniarką dokona oceny ryzyka zagrożenia dla życia lub zdrowia dziecka, w kwestionariuszu szacowania ryzyka zagrożenia dla życia lub zdrowia dziecka.

W przypadku zapewnienia dziecku ochrony udziela wsparcia psychologa. Wzór przedmiotowego kwestionariusza wprowadzi w drodze rozporządzenia minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego w porozumieniu z ministrem ds. zdrowia i ministrem właściwym do spraw wewnętrznych.

Kolejnym ważnym krokiem w przeciwdziałaniu przemocy domowej jest uchwała nr 205 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023 r. w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2025-2031. Rząd chce zwiększyć skuteczność pomocy i wsparcia osobom zagrożonym oraz doznającym przemocy domowej. Do najważniejszych rozwiązań Programu należą m.in.: podniesienie świadomości społecznej związanej z przeciwdziałaniem przemocy domowej; rozwój, wzmocnienie i upowszechnienie działań profilaktycznych dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej; podniesienie jakości usług świadczonych na rzecz osób zagrożonych bądź doznających przemocy domowej; zwiększenie dostępności do pomocy specjalistycznej dla osób, które doświadczają przemocy domowej; zintensyfikowanie i podniesienie jakości działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową oraz podniesienie kwalifikacji i wzrost kompetencji osób, które zajmują się świadczeniem usług dla osób zagrożonych i doznających przemocy domowej.

Zaproponowane działania w niniejszym Programie są zgodne z działaniami zawartymi w Rządowym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2025-2031.

II. Charakterystyka zjawiska przemocy

1. Formy przemocy

Od 2020 roku świat, jak i Polska mierzyła się z trwającą pandemią zakaźnej choroby COVID-19 wywoływanej przez koronawirusa SARS-CoV-2, która wymusiła zmiany w codziennym funkcjonowaniu. Izolacja społeczna wpłynęła na zwiększenie agresji w domach. Istotne jest zwrócenie uwagi na to, że „przewidywania dotyczące możliwości gwałtownego wzrostu liczby przypadków użycia przemocy wobec osób najbliższych w czasie epidemii są uzasadnione także

czynnikami psychologicznymi: strach przed zakażeniem, poczucie braku kontroli nad biegiem wydarzeń, potencjalne pogorszenie sytuacji materialnej, mogą bowiem działać jako stresory prowadzące do wybuchów agresji wobec osób najbliższych”.

Związany także z pandemią stres, niepewność (w tym także finansowa) doprowadziły do nasilonej agresji w domu. W Polsce w okresie pandemii zwiększyła się liczba nieformalnych sygnałów od osób doznających przemocy domowej o stosowanej wobec nich przemocy domowej:

- *Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę, prowadząca całodobowy telefon zaufania dla młodych ludzi, w marcu 2020 r. zarejestrowała największą od 11 lat liczbę interwencji - było ich dwa razy więcej niż w poprzednich miesiącach.*
- *Konsultanci Centrum Praw Kobiet sygnalizowali, że podopieczne wskazywały na zwiększoną kontrolę i inwigilację ze strony partnerów oraz na trudności w nawiązaniu kontaktu ze specjalistycznymi ośrodkami.*
- *Według danych Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę w czasie pandemii (od połowy marca do końca czerwca 2020 r.) 27% dzieci i młodzieży doświadczyło co najmniej jednej z dwunastu badanych form krzywdzenia: co dziesiąte dziecko (11%) doznało przemocy ze strony bliskiej osoby dorosłej. Tyle samo doświadczyło wykorzystywania seksualnego (10%), natomiast 1 dziecko na 11 przyznało, że nie ma nikogo, kto mógłby zaoferować mu wsparcie w trudnej sytuacji.*

RODZAJE PRZEMOCY	FORMY PRZEMOCY	SKUTKI PRZEMOCY
Przemoc fizyczna	<p>To forma agresji łącząca się z naruszeniem granic ciała. Jej celem jest zadanie „Ofierze” bólu fizycznego, uszkodzenie jej ciała, pogorszenie jej zdrowia lub pozbawienie ją życia.</p> <p>Przejawia się poprzez: szarpanie, kopanie popychanie, obezwładnianie, duszenie, odpychanie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, bicie otwartą ręką, pięściami, różnymi przedmiotami, przypalanie papierosem, topienie, polewanie substancjami żrącymi, użycie broni, pozostawienie w niebezpiecznym miejscu, nieudzielenie niezbędnej pomocy, itp.</p>	<p>Bezpośrednie: uszkodzenia ciała - urazy, rany, złamania, stłuczenia, zadrapania, siniaki, poparzenia; następujące skutki: choroby w wyniku powikłań i stresu, zespół stresu pourazowego, życie w chronicznym stresie, poczuciu zagrożenia, strachu, lęku, napady paniki, bezsenność, zaburzenia psychosomatyczne, itp.</p>
Przemoc psychiczna	<p>To zachowanie, którego celem jest umniejszanie poczucia własnej wartości, wzbudzanie w osobie doznającej przemocy strachu. Ta forma przemocy powoduje poważne szkody psychologiczne.</p> <p>Przejawia się poprzez: wyśmiewanie opinii, poglądów, przekonań, religii, pochodzenia, narzucanie swojego zdania, poglądów, stałe ocenianie, krytyka, wmawianie choroby psychicznej, izolowanie kontrolowanie, ograniczanie kontaktów z innymi ludźmi, wymuszanie posłuszeństwa i podporządkowania, ograniczanie snu, pożywienia i schronienia, wyzywanie, używanie wulgarnych epitetów, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie, stosowanie gróźb, szantażowanie, itp.</p>	<p>Zniszczenie poczucia mocy sprawczej ofiary, jej poczucia własnej wartości i godności, uniemożliwienie podjęcia jakichkolwiek działań niezgodnych z zasadą posłuszeństwa, osłabienie psychicznych i fizycznych zdolności stawiania oporu oraz wyrobienie przekonania o daremności jego stawiania, odizolowanie od zewnętrznych źródeł wsparcia, całkowite uzależnienie ofiary od prześladowcy, stały strach i utrata nadziei, choroby psychosomatyczne, ciągły stres, zaburzenia snu, itp.</p>
Przemoc seksualna	<p>Jest to zmuszanie osoby do aktywności seksualnej wbrew jej woli, a także kontynuowania aktywności seksualnej, gdy ta osoba nie jest w pełni świadoma; bez pytania jej o zgodę lub gdy na skutek zaistniałych warunków obawia się odmówić.</p> <p>Przejawia się poprzez: gwałt, wymuszanie pożycia seksualnego, nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, zmuszanie do seksu z osobami trzecimi, sadyzm w pożyciu, wyśmiewanie wyglądu, ciała i krytyka zachowań seksualnych, itp.</p>	<p>Obrażenia fizyczne, ból i cierpienie, obniżona samoocena i poczucie własnej wartości, utrata poczucia atrakcyjności i godności, zaburzenia seksualne, oziębłość, zamknięcie się, lęk, strach, unikanie seksu, uogólniona niechęć i obawa do przedstawicieli płci sprawcy przemocy, itp.</p>
Przemoc ekonomiczna	<p>Jest to celowe niszczenie czyjejs własności, pozbawianie środków lub stwarzanie warunków, w których nie są zaspokajane niezbędne dla przeżycia potrzeby.</p> <p>Przejawia się poprzez: okradanie, zabieranie pieniędzy, nielożenie na utrzymanie, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, niezaspokajanie podstawowych, materialnych potrzeb rodziny, szantażowanie, zaciąganie długów i kredytów bez zgody współmałżonka, zmuszanie do pożyczek, uniemożliwianie korzystania z pomieszczeń niezbędnych do zaspokajania potrzeb (kuchnia, łazienka) itd.</p>	<p>Całkowita zależność finansowa od partnera, niezaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych, bieda, zniszczenie poczucia własnej godności i wartości, znalezienie się bez środków do życia.</p>

Zaniedbanie	<p>To ciągle niezaspakajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych.</p> <p>Przejawia się poprzez: niedawanie (dziecku) środków na utrzymanie, pozbawianie jedzenia, ubrania, schronienia, brak pomocy w chorobie, nieudzielenie pomocy, uniemożliwianie dostępu do miejsc zaspokojenia podstawowych potrzeb: mieszkania, kuchni, łazienki, łóżka.</p>	<p>Obniżona samoocena i poczucie własnej wartości, zaburzenia w rozwoju, zaburzenia relacji społecznych, brak wykształcenia, różne powstałe choroby w wyniku nieleczenia dziecka, depresja.</p>
Cyber-przemoc	<p>To przemoc z użyciem urządzeń elektronicznych, najczęściej telefonu bądź komputera.</p> <p>Przejawia się poprzez: agresję słowną, np. wyzywanie na czatach internetowych, zamieszczanie komentarzy na forum internetowym w celu ośmieszenia, sprawienia przykrości lub wystraszenia innej osoby, upublicznianie upokarzających, przerobionych zdjęć i filmów, zamieszczanie przykrych komentarzy na profilach innych osób w portalach społecznościowych, włamanie na konto i podszywanie się pod kogoś w celu zamieszczania w jego imieniu obraźliwych postów i zdjęć na profilach innych użytkowników, szantażowanie; ujawnianie sekretów; wykluczanie z grona „znajomych” w Internecie, celowe ignorowanie czyjejs działalności w sieci.</p>	<p>Obniżona samoocena i poczucie własnej wartości, utrata poczucia atrakcyjności i godności, trudności w nawiązywaniu kontaktów, izolowanie się; u dzieci mogą wystąpić kłopoty z nauką, problemy psychologiczne, a także zdrowotne - bóle głowy, brzucha, problemy ze snem, depresja, próby samobójcze, samobójstwa.</p>

<https://www.niebieskalinia.info/index.php/przemoc-w-rodzinie/8-rodzaj-przemocy>

Przemoc domowa może dotyczyć każdej osoby: dziecka, dorosłego, kobiety, mężczyzny, osób starszych oraz osób niepełnosprawnych. „W 2022 r. Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej zleciło przeprowadzenie badań na temat skali zjawiska przemocy w rodzinie wśród kolejnej grupy osób, która może być szczególnie narażona na stosowanie przemocy domowej, tj. wśród osób starszych i niepełnosprawnych. Z przeprowadzonych badań wynika, że wśród osób niepełnosprawnych najczęściej była wskazywana przemoc psychiczna (jej doznawanie zadeklarowało 78,1% osób niepełnosprawnych biorących udział w badaniu) oraz fizyczna (57,8%). W przypadku osób starszych - przemoc psychiczna (87,3%), fizyczna (43,1%) i ekonomiczna (43,1%). Podobnie w przypadku osób starszych i osób niepełnosprawnych - przemoc psychiczna (70,2%) oraz fizyczna (45,2%) i ekonomiczna (41,1%). Najczęściej występującą formą przemocy wobec osób starszych była przemoc psychiczna, a następnie przemoc fizyczna, ekonomiczna i zaniedbanie, a najrzadziej natomiast przemoc seksualna.” Istotne będą działania skierowane do każdej z wyżej wymienionych grup.

2. Rodzaje przemocy domowej

Przemoc gorąca	To gwałtowny wybuch tłumionych uczuć złości, frustracji, wściekłości, powodujący agresywne zachowania. Często przyczyny tych trudnych uczuć tkwią poza rodziną, np. powodują je konflikty w pracy. Nie mogąc sobie z nimi poradzić osoba stosująca przemoc odreaгуuje je na członkach rodziny. Wie, że może sobie na takie zachowanie bezkarnie pozwolić.
Przemoc chłodna	W przeciwieństwie do przemocy gorącej nie wiąże się z gwałtownymi emocjami i agresywnymi zachowaniami. Wydaje się, że sprawca przemocy jest spokojniejszy bądź bardziej się kontroluje. Przemoc chłodna przyjmuje także postać bardzo rygorystycznego stylu wychowania czy też autorytarnego traktowania dorosłych członków rodziny. Osoba, która krzywdzi jest przekonana o słuszności swoich czynów, zawsze znajdzie dla nich usprawiedliwienie: „gdybym ich nie bił, to nie wyrosłyby na porządnym ludzi”, „to dla jej dobra, bo inaczej całkowicie się zmarnuje”, itp.

3. Mechanizmy przemocy domowej

Syndrom wyczonej bezradności	To bezradność, która pojawia się w wyniku nabytych doświadczeń. Zwykle osoba doznająca przemocy poszukuje pomocy dla siebie. Często jednak okazuje się, że działania mające ją ochronić, nie skutkują i nie przynoszą oczekiwanych przez nią efektów. Nabiera przekonania, że cokolwiek zrobi, to i tak nie zmieni to jej sytuacji. Ma poczucie, że jest krzywdzona, źle traktowana, że znęcanie się nad członkiem rodziny jest przestępstwem, jednak nie jest w stanie zmotywować się do działania.
Zjawisko prania mózgu	Mechanizm polegający na systematycznym, świadomym i celowym oddziaływaniu na człowieka w celu zmiany jego przekonań, postaw, uczuć, potrzeb. Działanie służące temu, aby członkowie rodziny funkcjonowali zgodnie z życzeniem osoby, która stosuje przemoc. Konsekwencjami „prania mózgu” są m.in. utrata poczucia własnej wartości oraz podporządkowanie się osobie stosującej przemoc domową. Metody stosowane w „praniu mózgu” to: izolacja, poniżanie i degradacja, monopolizacja uwagi, doprowadzenie do wyczerpania, wywoływanie lęku i depresji, naprzemiennosc kary i nagrody.
Zespół stresu pourazowego PTSD (post traumatic stress disorder)	Zaburzenia lękowe PTSD występują u ofiar napadów, gwałtów i innych traumatycznych wydarzeń, np. wojen, klęsk żywiołowych, wypadków drogowych. Dotyczą sytuacji, w których człowiek jest narażony na utratę zdrowia i życia. Nasilenie PTSD zależy od intensywności i czasu trwania traumy. Ponadto objawy PTSD są intensywniejsze u osób, które przeżyły traumę w wyniku aktywności człowieka (gwałt, przemoc domowa), niż u ofiar zjawisk naturalnych (powódź, huragan). Objawami PTSD są m.in. zaburzenia snu, drażliwość, wybuchy gniewu, złości, czujność, natrączywe wspomnienia, koszmary senne.

<p>Proces wiktymizacji</p>	<p>Każdy „wchodząc” w związek z drugą osobą ma pewne wyobrażenia na temat swojego przyszłego życia, swojego małżeństwa, swojej rodziny. Akt przemocy burzy te wyobrażenia i wizję świata, partnera, siebie. Specjaliści nazywają to mianem burzenia utrwalonych przekonań. Osoba doznająca przemocy domowej czuje rozpacz i ma poczucie krzywdy, często na tym etapie zaczyna szukać pomocy. Niestety zdarza się, że spotyka się z nieprawidłowymi reakcjami osób, z którymi dzieli się swoimi problemami i od których oczekuje pomocy i wsparcia. Takie zachowanie przedstawicieli instytucji i służb, które przejawia się bagatelizowaniem problemów czy obwinianiem osoby doznającej przemocy nazywamy wtórnym zranieniem.</p>
<p>Syndrom sztokholmski</p>	<p>Takim mianem określono mechanizm, który zaobserwowano u ofiar zamachu terrorystycznego w Sztokholmie. U osób przetrzymywanych przez terrorystów, a następnie uwolnionych przez policję pojawiły się reakcje, które większość obserwatorów uznała za irracjonalne. Otóż niedawni zakładnicy zaangażowali się w proces obrony swoich oprawców, zamiast żądać sprawiedliwości, czy nawet odwetu (co w tej sytuacji byłoby bardziej zrozumiałe). Jedną z ofiar tak związała się z terrorystą, iż zawarła z nim związek małżeński. W tej sytuacji można mówić o „patologicznej wdzięczności” za to, co zamachowiec mógł zrobić, a w rezultacie tego nie uczynił. Mógł zabić, a tego nie zrobił. Był panem ich życia i śmierci i darował im to życie, więc tylko dzięki niemu żyją. Podobny mechanizm obronny pojawia się u osób doznających przemocy domowej. Są one wdzięczne za drobne przywileje, które jeszcze mają, za „miodowe miesiące”, za chwile spokoju i namiastkę uczucia ze strony krzywdzącego je partnera, a czasem nawet za to, że żyją.</p>
<p>Mechanizm psychologicznej pułapki</p>	<p>Wiele osób odczuwa zdziwienie, kiedy dowiaduje się, że osoba doznająca przemocy domowej tkwi w związku, który przynosi jej cierpienie, w którym jest upokarzana i w którym nie respektuje się jej praw. Tymczasem osoba doznająca przemocy domowej żyje nadzieją, że będzie lepiej. Dlatego też inwestuje w ten związek. Obwiniając siebie za całe zło, wierzy, że jeśli bardziej się postara, to będzie lepiej. Ma poczucie, że zależy to właśnie od niej. Im więcej się stara i wkłada w to działanie więcej energii, tym trudniej jej ze związku zrezygnować.</p>

III. Analiza zjawiska przemocy w świetle źródeł zastanych w Gminie Sośnie

1. Przeciwdziałanie przemocy domowej

Diagnozę problemu przemocy na terenie Gminy Sośnie w latach 2022-2024 opracowano na podstawie danych pozyskanych z:

- A) Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sośniach,
- B) Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sośniach,
- C) Posterunku Policji w Sośniach,

D) Szkół Podstawowych i Przedszkoli na terenie Gminy Sośnie.

Działania GDP	2022	2023	2024
Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego	4	13	9
Liczba osób objętych pomocą Grup Diagnostyczno-Pomocowych:	99	111	142
w tym: kobiety	30	30	35
w tym: mężczyźni	34	45	63
w tym: dzieci	35	36	44
Łączna liczba rodzin objętych pomocą Grup Diagnostyczno-Pomocowych	32	49	48

Źródło: Dane statystyczne Zespołu Interdyscyplinarnego w Sośniach

Procedura Niebieskiej Karty	2022	2023	2024
Podmioty wszczynające procedurę Niebieska Karta (ogółem)	32	49	48
▶ Policja	32	46	45
▶ Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	0	3	1
▶ Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	0	0	0
▶ Placówki służby zdrowia	0	0	0
▶ Inne instytucje i organizacje	0	0	0
▶ Oświata	0	0	2
Liczba zakończonych procedur NK z powodu:	49	22	38
▶ ustania przemocy	23	22	33
▶ brak zasadności prowadzenia procedury	26	10	5
Liczba posiedzeń ZI	4	13	9
Liczba powołanych GDP	32	42	53
Liczba spotkań GDP	51	85	156
Liczba rodzin objętych procedurą NK	32	49	48
Wnioski od Zespołu Interdyscyplinarnego do GKRPA odnośnie wszczęcia postępowania o leczenie odwykowe	0	0	0
Wnioski od Zespołu Interdyscyplinarnego do Sadu Rejonowego III Wydział Rodzinny i Nieletnich o zbadanie sytuacji opiekuńczo-wychowawczej małoletnich	1	1	0

Źródło: Dane statystyczne Zespołu Interdyscyplinarnego w Sośniach

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Sośniach działa **Punkt Konsultacyjny**. W ramach działania Punktu była możliwość skorzystania z kompleksowego wsparcia w formie dyżurów pełnionych przez specjalistów: radcę prawnego i psychologa. Osoby potrzebujące pomocy mogły skorzystać z kompleksowego wsparcia w postaci:

- terapii indywidualnej,
- terapii rodzinnej,
- diagnozy problemu,
- udzielania porady.

Liczba osób, która skorzystała z udzielonego poradnictwa

Poradnictwo:	2022	2023	2024
psychologiczne	16	21	20

Źródło: Dane statystyczne GOPS w Sośniach

Osoby doznające przemocy mogły również otrzymać niezbędne informacje dotyczące wsparcia dzwoniąc do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, informacji takich udziela pracownicy socjalni. Wszystkie rodziny w których była prowadzona procedura Niebieskie Karty objęte były również wsparciem pracowników socjalnych, którzy w tych rodzinach prowadzili pogłębioną pracę socjalną. W ramach działań podejmowanych przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, na terenie Gminy Sośnie podejmowano czynności mające na celu ograniczanie występowania zjawiska przemocy w rodzinie. Prowadzono rozmowy interwencyjne z osobami nadużywającymi alkoholu w związku z użyciem przez nie przemocy, motywowano sprawców przemocy do udziału w oddziaływaniach edukacyjno - korekcyjnych dla osób stosujących przemoc, prowadzono rozmowy z osobami doznającymi przemocy w celu zdiagnozowania jej sytuacji w rodzinie, motywowano do zgłaszania się w miejsca, w których udzielana jest pomoc specjalistyczna.

Dane statystyczne GKRPA	2022	2023	2024
Liczba wniosków do GKRPA	31	35	24

Źródło: Dane statystyczne Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sośniach

Liczba prowadzonych postępowań w sprawach z:	2022	2023	2024
Interwencje dotyczące przemocy w rodzinie	31	29	31
Liczba zatrzymanych sprawców przemocy domowej	5	5	3
Liczba sprawców przemocy domowej będących pod wpływem alkoholu	22	16	20
Liczba osób umieszczonych w Izbie wytrzeźwień	13	9	12

Źródło: Dane statystyczne Posterunku Policji w Sośniach

A. Analiza SWOT

SWOT to akronim angielskich słów: *strengths* (mocne strony), *weaknesses* (słabe strony), *opportunities* (szanse), *threats* (zagrożenia). W przypadku niniejszego Programu analiza SWOT posłuży jako próba zweryfikowania możliwości, a także ograniczeń - jakimi dysponuje Gmina Sośnie.

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • działalność Zespołu Interdyscyplinarnego, • funkcjonowanie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, • działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, • działalność Punktu Poradnictwa Psychologicznego, • funkcjonowanie grupy wsparcia dla osób uzależnionych, • wykorzystanie narzędzia jakim jest procedura „Niebieskie Karty”, • wykwalifikowani pracownicy OPS, członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego, stale podnoszący swoje kwalifikacje, • sprawna współpraca ze specjalistycznymi placówkami oferującymi pomoc ofiarom przemocy wsparcie: psychologiczne, prawne i socjalne, • dobry przepływ informacji pomiędzy instytucjami działającymi w systemie umożliwiających szybkie działania interdyscyplinarne, • upowszechnianie wśród dorosłych mieszkańców gminy oraz dzieci i młodzieży wiedzy z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. 	<ul style="list-style-type: none"> • przemoc, która jest silnie zakorzeniona w obyczajowości, utrwalona i podtrzymywana przez stereotypy, • brak grup wsparcia dla osób doświadczających przemocy na terenie gminy Sośnie, • brak organizacji pozarządowych na terenie gminy Sośnie wspierających osoby i rodziny doświadczające przemocy, • bardzo niewielkie zainteresowanie programem korekcyjno-edukacyjnym ze strony osób stosujących przemoc w rodzinie, • zbyt mała liczba wyroków Sądu zobowiązujących osoby stosujące przemoc do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych, • zbyt mała liczba spraw związanych z przemocą trafiających do Sądu oraz długi okres oczekiwania na wydanie wyroku, • niepełna diagnoza problemu przemocy w rodzinie z uwzględnieniem przemocy wobec dzieci i młodzieży, • brak oferty długoterminowej kompleksowej terapii.

Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • zmiany prawne wpływające na skuteczniejsze formy udzielania pomocy osobom zagrożonym przemocą domową, • zwiększenie wiedzy mieszkańców na temat przeciwdziałania uzależnień i przemocy domowej, • możliwość realizowania programów profilaktycznych w placówkach oświatowych, a przy tym poszerzenie świadomości dzieci i młodzieży w zakresie przemocy, • możliwość podnoszenia umiejętności służb działających w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej. 	<ul style="list-style-type: none"> • niedoinformowanie społeczne odnośnie placówek świadczących pomoc osobom krzywdzonym, • istniejące w społeczeństwie przekonania i stereotypy dotyczące przemocy domowej, • brak reakcji społeczeństwa na występującą przemoc domową, • niechęć do współpracy osób doświadczających przemocy domowej, • możliwość wypalenia zawodowego wśród służb działających w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej, • uzależnienia m.in. od alkoholu wpływające na występowanie przemocy domowej, • niski poziom zaufania do instytucji i niechęć do współpracy ze strony rodzin.

B. Adresaci Programu

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Sośnie na lata 2025-2031 skierowany jest do:

- społeczności lokalnej, w tym osób zagrożonych przemocą domową,
- osób dotkniętych przemocą domową,
- osób stosujących przemoc domową,
- świadków przemocy domowej,
- służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej.

C. Realizatorzy Programu

Realizatorami Gminnego Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Sośnie na lata 2025-2031 są:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sośniach,
- Punkt Konsultacyjny przy GOPS w Sośniach,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sośniach,
- Posterunek Policji w Sośniach,
- Zespół Interdyscyplinarny w Sośniach,
- placówki oświatowe,

- organizacje pozarządowe,
- placówki ochrony zdrowia.

D. Cele i zadania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Sośnie na lata 2025-2031

Głównym celem wyznaczonym w Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2025 - 2031 w Gminie Sośnie jest: *ograniczanie występowania zjawiska przemocy domowej w Gminie Sośnie poprzez skuteczne oddziaływanie na osoby sprawujące przemoc domową, pomoc osobom doznającym przemocy domowej oraz prowadzenie działań profilaktycznych w zakresie przemocy domowej.*

Osiągnięciu celu głównego ma służyć realizacja przedstawionych poniżej celów szczegółowych. Zadania w Programie mają charakter ciągły, przeznaczone na realizację w latach 2025-2031, bądź jeśli wystąpi niezbędna konieczność ich wykonania.

Cel 1: Wsparcie osób doznających i/lub zagrożonych przemocą domową		
Kierunki działań:	Wskaźniki działań:	Termin realizacji:
<ul style="list-style-type: none"> • realizowanie procedury „Niebieska Karta”, • kontynuowanie działalności Punktu Konsultacyjnego: psychologicznego, • udzielanie pomocy finansowej, rzeczowej osobom doznającym przemocy domowej, • udzielenie specjalistycznego poradnictwa dla osób doznających przemocy domowej, w tym z zakresu prawnego, socjalnego, psychologicznego, zawodowego, rodzinnego, mediacji rodzinnych, interwencji kryzysowej oraz wsparcia, • powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych, • zapewnienie sprawnego systemu współpracy służb we wdrażaniu procedury z art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, • zapewnienie bezpieczeństwa osobom doświadczającym przemocy domowej poprzez np. zapewnienie schronienia, • opracowywanie i realizowanie indywidualnych i grupowych działań 	<ul style="list-style-type: none"> • liczba powołanych grup diagnostyczno-pomocowych, • liczba wszczętych Niebieskich Kart w ramach procedury „Niebieska Karta”, • liczba przeprowadzonych specjalistycznych porad z osobami potrzebującymi wsparcia, • liczba osób korzystająca ze specjalistycznych porad, • liczba dzieci, którym zapewniono ochronę w trybie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, w związku z bezpośrednim zagrożeniem życia lub zdrowia, • liczba osób korzystająca z możliwości schronienia, • liczba osób doznających przemocy domowej uczestniczących w działaniach indywidualnych, • liczba osób doznających przemocy domowej uczestniczących w działaniach grupowych, • liczba osób uczestniczących w grupie wsparcia, 	<p>2025-2031</p>

<p>edukacyjnych kierowanych do osób doznających przemocy domowej,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stworzenie działalności grupy wsparcia dla osób doznających przemocy w Gminie Sośnie, • monitorowanie sytuacji rodzin dotkniętych przemocą domową. 	<ul style="list-style-type: none"> • liczba punktów konsultacyjnych, • liczba osób doznających przemocy domowej, które skorzystały z różnych form pomocy w punktach konsultacyjnych • liczba wizyt w środowisku. 	
---	---	--

Cel 2: Skuteczne oddziaływanie na osoby stosujące i/lub podejrzane o przemoc domową		
Kierunki działań:	Wskaźniki działań:	Termin realizacji:
<ul style="list-style-type: none"> • kierowanie osób stosujących przemoc domową do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym, psychologiczno-terapeutycznym, stosowanie sądowego zakazu kontaktowania się z pokrzywdzonym lub zbliżania się do niego oraz nakazu opuszczenia lokalu, • organizowanie rozmów motywacyjnych z osobami stosującymi przemoc domową, • realizowanie programów edukacyjnych lub/i wspierających dla osób stosujących przemoc domową, które ukończyły program korekcyjno-edukacyjny lub psychologiczno-terapeutyczny. 	<ul style="list-style-type: none"> • liczba osób uczestniczących w programie korekcyjno-edukacyjnym, • liczba osób uczestniczących w programie psychologiczno-terapeutycznym, • liczba osób, wobec których został wydany zakaz kontaktowania się z pokrzywdzonym lub zbliżania się do niego oraz nakazu opuszczenia lokalu, • liczba osób, które ukończyły program korekcyjno-edukacyjny, • liczba osób, które ukończyły program psychologiczno-terapeutyczny, • liczba osób stosujących przemoc domową objętych procedurą „Niebieskie Karty”, • liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta-D”, • liczba programów edukacyjnych lub/i wspierających realizowanych w Gminie Sośnie - powiat ostrowski, • liczba osób uczestniczących w programach edukacyjnych lub/i wspierających dla osób stosujących przemoc domową. 	<p>2025-2031</p>

Cel 3: Prowadzenie działań profilaktyczno-edukacyjnych dla dzieci i młodzieży oraz społeczności lokalnej

Kierunki działań:	Wskaźniki działań:	Termin realizacji:
<ul style="list-style-type: none">realizowanie warsztatów, programów profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży w szkołach, w obszarze przeciwdziałania powstawaniu przemocy domowej, a w szczególności w zakresie: radzenia sobie z jej występowaniem, gdzie szukać pomocy i reagowania na występującą przemoc; konkursy plastyczne w szkołach z terenu gminy Sośnie dot. zjawiska przemocy; stworzenie logo ZI poprzez prace plastyczne dzieci szkolnych;realizowanie programów profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży w szkołach, w obszarze przeciwdziałania powstawaniu cyberprzemocy - udział funkcjonariuszy w pogadankach szkolnych,organizowanie szkoleń dla rodziców, które będą pogłębiać ich wiedzę na temat przeciwdziałania przemocy domowej, a także cyberprzemocy,uczestniczenie w kampaniach społecznych dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej,rozpowszechnianie materiałów edukacyjno-informacyjnych, stworzenie lokalnej broszury informacyjnej,rozpowszechnianie informacji o instytucjach udzielających pomocy w sytuacjach doświadczania przemocy domowej oraz cyberprzemocy (np. w postaci ulotek, a także umieszczenie takiej informacji w lokalnych mediach),organizowanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu przez dzieci, młodzież, a także dorosłych mieszkańców, organizowanie działań profilaktycznych skierowanych do osób starszych, udział ZI w lokalnych imprezach, celem rozpowszechniania wiedzy mieszkańców nt. wsparcia.	<ul style="list-style-type: none">liczba zorganizowanych działań dla społeczności lokalnej,liczba przeprowadzonych szkoleń dla rodziców,liczba przeprowadzonych warsztatów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży,liczba dzieci i młodzieży uczestnicząca w warsztatach profilaktycznych,liczba kampanii społecznych,liczba zorganizowanych form spędzania wolnego czasu dla dzieci, młodzieży oraz dorosłych,liczba osób uczestniczących w zorganizowanych formach spędzania wolnego czasu przez dzieci, młodzież oraz dorosłych,liczba lokalnych placówek i instytucji, rozpowszechniających materiały edukacyjno-informacyjne na temat przemocy domowej oraz cyberprzemocy,liczba rozpowszechnionych materiałów edukacyjno-informacyjnych,liczba działań profilaktycznych skierowanych do osób starszych,liczba osób starszych biorąca udział w działaniach profilaktycznych.	2025-2031

Cel 4: Współpracowanie podmiotów pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej		
Kierunki działań:	Wskaźniki działań:	Termin realizacji:
<ul style="list-style-type: none"> • prowadzenie szkoleń dla wszystkich przedstawicieli służb, podejmujących działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, • umożliwienie superwizji dla przedstawicieli służb, podejmujących działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, • uczestniczenie w spotkaniach przedstawicieli gmin do spraw przeciwdziałania przemocy domowej, • współpracowanie z kościołami i związkami wyznaniowymi w celu przeciwdziałania powstawaniu przemocy domowej • współpracowanie z Klubem Seniora w zakresie edukacji osób starszych na temat zjawiska przemocy domowej wobec osób starszych oraz przysługujących im praw • współpracowanie z organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie Gminy Sośnie - w szczególności dot. osób niepełnosprawnych, w zakresie edukacji osób niepełnosprawnych na temat zjawiska przemocy domowej wobec osób niepełnosprawnych oraz przysługujących im praw • przeprowadzanie diagnoz lokalnych w zakresie występowania przemocy domowej w Gminie Sośnie. 	<ul style="list-style-type: none"> • liczba przeprowadzonych szkoleń dla przedstawicieli służb, • liczba osób biorąca udział w szkoleniach, • liczba superwizji, • liczba osób uczestniczących w superwizji, • liczba podmiotów współpracujących przy realizacji Programu, • liczba zorganizowanych działań na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej we współpracy różnych podmiotów, • liczba przeprowadzonych diagnoz, ekspertyz, • liczba osób biorąca udział w badaniach, • liczba działań skierowanych do osób starszych, • liczba działań skierowanych do osób niepełnosprawnych, • liczba osób starszych uczestnicząca w zorganizowanych działaniach, • liczba osób niepełnosprawnych uczestnicząca w zorganizowanych działaniach. 	<p style="text-align: center;">2025-2031</p>

IV. Finansowanie, monitoring oraz realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Sośnie na lata 2025-2031

Środki finansowe na realizację działań określonych w niniejszym Programie będą pochodzić głównie z budżetu samorządowego (gminy, powiatu, województwa) i centralnego oraz środków z funduszy pomocowych, Unii Europejskiej.

Realizacja Programu będzie systematycznie monitorowana (raz w roku za rok poprzedni). W ramach monitoringu systematycznie gromadzone będą dane dotyczące realizacji celów programu, co umożliwi ocenę postępu jego realizacji. Zespół Interdyscyplinarny corocznie w terminie do dnia 31 marca przedkłada do Wójta Gminy Sośnie sprawozdanie z realizacji Programu.

Uzyskane informacje będą służyć sprawdzeniu efektywności i skuteczności działań programowych. Umożliwi to bieżąca ocena realizacji zaplanowanych działań jak również pozwoli na wprowadzenie modyfikacji i korekt w sytuacji pojawienia się istotnych zmian w obszarze społecznym.

Zakładane rezultaty:

- ograniczenie występowania zjawiska przemocy domowej poprzez budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej,
- zwiększenie dostępności do specjalistycznej pomocy psychologicznej dla osób, rodzin dotkniętych przemocą domową,
- zmienienie postaw społeczności lokalnej wobec przemocy,
- podniesienie umiejętności pracowników, którzy pracują w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej,
- zintensyfikowanie współpracy podmiotów działających w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Uzasadnienie

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej do zadań własnych gminy należy, w szczególności, tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym m.in. opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Sośnie na lata 2025-2031 jest kontynuacją działań podejmowanych w ramach realizacji poprzedniego programu, obowiązującego w latach 2021-2024.

Niniejszy Program uwzględnia wszystkie zmiany wprowadzone w nowelizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Program ten pomoże w podejmowanych działaniach w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej na terenie Gminy Sośnie oraz zostanie wykorzystany w pracy przez członków Zespołu Interdyscyplinarnego.

W związku z powyższym podjęcie uchwały jest zasadne.